

HANDLINGSPLAN OCH RIKTLINJER FÖR NYANLÄNDA BARN/ELEVER INOM SMEDJEBACKENS KOMMUN.

Bakgrund:

Sedan den 1 mars 2016 är samtliga kommuner i landet skyldiga att ta emot nyanlända personer för bosättning. Under 2018 tog Smedjebackens kommun emot 19 personer. Kvoten för 2019 är satt till 12 personer och inför 2020/21 beräknas den uppgå till ca 8-10 personer. Utöver detta sker även tillströmning av nyanlända barn och elever genom anhörig- och arbetskraftsinvandring. Bland dessa finns barn och ungdomar, som är i behov av barnomsorg och skola. Kommunen är skyldig att erbjuda utbildning till alla nyanlända barn och ungdomar som fått uppehållstillstånd av flykting- eller flyktingliknande skäl. Även asylsökande barn och unga har rätt till utbildning.

Syfte:

Att garantera de lokala förutsättningarna för en introduktion, som tillvaratar och utvecklar nyanlända barns resurser på ett sådant sätt, att inträdet i det svenska samhället kan ske så tidigt som möjligt och med god kvalitet. Syftet med skolintroduktionen, oavsett om den sker direktintegrerat med stöd eller i mottagningsklass är, att eleven ska kunna delta i undervisning i den klass där eleven har sin tillhörighet.

Mål

Alla nyanlända barn och elever får en likvärdig utbildning utifrån sina individuella behov och förutsättningar oavsett var i Sverige de befinner sig. Utbildningen ska upplevas meningsfull för dem.

ALLMÄNT

RUTINER	AKTIVITETER	ANSVARIG
Information	Tvåvägskommunikation mellan Medborgarservice och Förskola/Skola. Medborgarservice meddelar Förskola och skola vid vetskap om nyanlända barn/elever, liksom Förskola och skola meddelar Medborgarservice när vi tar emot nya barn/elever.	<u>Medborgarservice:</u> Invandrarsamordnare <u>Grundskolan:</u> Samordnare nyanlända <u>Gymnasium:</u> Administratör och/eller SYV <u>Förskola:</u> Placeringsansvarig Förskolan
Introduktion	Skolintroduktionen är anpassad efter individens ålder, behov och förutsättningar. Hälsotillstånd dokumenteras i integrationsplanen som sedan skickas till Skolsköterska.	Samordnare ¹
Samverkan	Samverkan mellan skola, fritidsförvaltning, IFO, elevhälsan, förvaltningschef inom FUN och integrationsenhet, med syfte att främja elevers integration i samhället. VBU, Smeden-Stegelbacken deltar med personal från elevhälsan. Deltagarna träffas vid behov, dock minst en gång/termin.	Förvaltningschef inom FUN, Samordnare nyanlända. Förvaltningschefen är sammankallande.
Elevhälsa	Samverka skola - elevhälsan för att möta nyanlända elevers specifika behov av vård och stöd, enl. Skollagen kap. 2 § 25(se bilgaga).	

¹ Samordnare – samordnare nyanlända elever i Grundskolan.

FÖRSKOLA / FRITIDSHEM

RUTINER	AKTIVITETER	ANSVARIG
Inskolning	Tolk deltar vid inskolningen för att undvika missförstånd gällande vardagliga rutiner på förskolan t.ex. schemaläggning. Omfattning bedöms utifrån familjens språkbehärskning.	Förskole-och fritidshems-personal .
Utvecklingssamtal och föräldramöte	Tolk inkallas vid behov för att alla föräldrar ska få samma information. Utvecklingssamtal erbjuds 1-2 ggr per år.	Rektor tillsammans med förskolepersonal.
Modersmålsstöd	Vid uppfyllande av kriterier, enl. Skollagen kap. 8 §10 erbjuds barnen modersmålsstöd (se bilaga).	Rektor tillsammans med förskolepersonal.
Övergång från Förskola till Grundskola	Antalet sent nyanlända barn som faller inom en 4-årsram rapporteras över från Förskolan till Förskoleklass. Rapporten överlämnas från placeringsansvarig för Förskolan till Samordnare inom grundskolan.	Placeringsansvarig Förskolan.

GRUNDSKOLAN

RUTINER	AKTIVITETER	ANSVARIG
Information	Information om organisation och mottagning finns på Kommunens hemsida, Barn och utbildning – Grundskola. Även kontaktuppgifter.	Samordnare nyanlända
Kartläggning	Kartläggning över elevernas kunskapsnivå genomförs med Skolverkets material. Kartläggningen genomförs på Bergaskolan av lärare inom MOSVA-arbetslaget.	Samordnare nyanlända och MOSVA-lärare.
Mottagningsklass/klass-tillhörighet	Samtliga nyanlända elever skrivs in och tas emot på Bergaskolan av lärare inom MOSVA-arbetslaget. Efter kartläggning fattar Rektor beslut om skol- och klass-placering. Vid behov och under begränsad tid undervisas eleverna i mottagningsklass. Vår policy är att undvika särskilda undervisningsgrupper för att på så sätt gynna elevens kunskapsutveckling, studiemotivation och för att skapa en välsänt känsla genom naturliga möten med övriga elever på skolan.	Samordnare nyanlända och MOSVA-lärare.
Svenska som andraspråk	Elever med annat modersmål än svenska har laglig rätt till undervisning i ämnet svenska som andraspråk. Vid behov	Rektor, klasslärare/mentor och SVA-lärare.

	dokumenteras val av kursplan på lokalt utformad blankett. Skolförordning kap. 5 §14,15 (se bilaga).	
Modersmåls- undervisning	Vid uppfyllande av kriterier, enl. skolförordning kap. 5 §7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 erbjuds eleverna modersmålsundervisning (se bilaga). <ul style="list-style-type: none"> - Elev och föräldrar informeras - Aktivt val av elev/familj. - Förfrågan sker alltid via Introduktionsplan. - Kan ansökas via lokalt utformad blankett (finns på hemsidan). 	Rektor Samordnare nyanlända och modersmålslärare
Studiehandledning	Eleven har rätt till studiehandledning på modersmålet inom skolans olika ämnen enligt Skollagen. Enligt lag ska studiehandledning ges på modersmålet eller på elevens starkaste språk, om det inte är uppenbart obehövt. Skollagen kapitel 3 §12i	Rektor Samordnare nyanlända och MOSVA-lärare.
Åtgärdsprogram	Vid behov upprättas åtgärdsprogram för enskild elev i samverkan mellan hem och skola.	MOSVA-lärare, mentor och rektor.
Individuell utvecklingsplan	För elever i åk 1-6 upprättas IUP i samband med utvecklingssamtal. För elever i åk 6-9 ligger betygen som grund för den summativa bedömningen och Infomentor fungerar som plattform för framåtsyftande mål och åtgärder.	Mentor och MOSVA-lärare.
Skriftliga omdömen	Undervisande lärare upprättar fortlöpande skriftliga omdömen som information till elev och föräldrar. Sker via Infomentor.	Klasslärare / ämneslärare
Studievägledning inför gymnasieval	Från år 8 är studievägledare med vid möten för att vägleda den nyanlända eleven och dennes föräldrar om det svenska utbildningssystemet. Tolk inkallas vid behov.	Lärare/ mentor och studievägledare.
Överlämning till gymnasiet	Överlämning av elever till IM, introduktionsprogrammet sker via sva-lärare i grundskolan. Avlämnande lärare från grundskolan överlämnar även skriftlig information om elevens språkliga kunskapsnivå. Vid behov bokas möte mellan elev, vårdnadshavare, personal från båda skolorna samt, vid behov, tolk.	Samordnare nyanlända grundskola.
Ansökan till gymnasiet	Inför ansökan till gymnasiet se rubriken "ansökan" under gymnasiet.	SYV på grundskolan

Betyg och bedömning	Nationella prov genomförs.	Lärare med ämneskompetens
----------------------------	----------------------------	---------------------------

GYMNASIUM

RUTINER	AKTIVITETER	ANSVARIG
Information	VBU ² :s hemsida, broschyr Syv ³ info i grundskolan och gymnasium Öppet Hus och programbesök för elever i åk 9 på VBU.	PR ansvarig på VBU, rektor, studie- och yrkesvägledare.
Ansökan	Ansökan sker via Internet. Eleverna söker via personlig kod. Eleven söker till nationellt program. IM, Introduktionsprogrammet räknas som sökbart program. Kursen svenska som andraspråk ska vara markerat vid ansökningen till gymnasiet.	Syv på grundskolan
Kursstart för elev med ej godkänt betyg i svenska som andraspråk i grundskolan	Eleven söker till IM, introduktionsprogrammet. Vid skolstart upprättas individuell studieplan.	Rektor, SYV.
Betyg och bedömning	Nationella prov genomförs.	Lärare med ämneskompetens

KOMPETENS/KOMPETENSUTVECKLING

RUTINER	AKTIVITETER	ANSVARIG
Behörighet	Lärare anställs med den kompetens som krävs för den undervisning som ska bedrivas. Enl. Skollagen kap. 2 §14, 18,19 (se bilaga).	Rektor
Ämneskonferenser	Ämneskonferenser, SVA-lärare och modersmåls lärare inom grund-och gymnasieskolan sker regelbundet.	Grundskolan = Samordnare Gymnasium = Arbetslagsledare
Ämneskonferenser mellan skolorformer och kommuner.	Ämnes- och erfarenhetsutbyte mellan SVA-lärare och modersmåls lärare inom grundskola, åk 7-9 och gymnasium. Smedjebacken och Ludvika. En gång per termin.	Rektorer Grundskolan/VBU
Kompetensutveckling	Möjlighet till kompetensutveckling tillgodoses allteftersom behov uppstår. Skollagen 2 kap §34	Rektor Enskild lärare
Förankring i verksamheten	Handlingsplanens innehåll förankras, efter revidering i maj, hos politiker och berörda tjänstemän. Personal inom förskola-skola och	Förvaltningschef/rektorer

² VBU- Västerbergslagens Utbildningscentrum

³ SYV- Studie- och yrkesvägledare.

	gymnasium delges innehållet i skriften i samband med nytt läsår.	
--	--	--

Information om utbildning för nyanlända elever

Se Skolverkets hemsida:

- Nyanländas rätt till utbildning
- Allmänna Råd – utbildning för nyanlända

REVIDERING AV HANDLINGSPLANEN

Dokumentet upprättades under läsåret 2007/2008 och trädde i kraft i juli år 2008. Utvärdering och revidering sker numera vartannat år.

Datum	Revideringsansvarig
2009-05-11	Birgitta Nordin
2010-06-01	Lena Karlsson
2011-06-07	Lena Karlsson
2012-06-01	Lena Karlsson
2013-06-17	Lena Karlsson
2015-06- ...	GunBritt Hansen-Gustavsson
2017-06-01	Lena Karlsson
2019-06-05	Lena Karlsson

Utvärdering och revidering 2019 har genomförts av Lena Karlsson, samordnare Grundskolan, i samverkan med Karin Sandström Rektor VBU, Veronica Eriksson biträdande Rektor VBU, Therese Bjurling Rektor förskola, Susanne Gryth Rektor förskola och elevhälsan, Mohammed Aden Enhetschef för Integration. Nästa revidering sker under maj-juni 2021. Sammankallande är Lena Karlsson.

Bilaga

Kursplan Lgr11 Skolans värdegrund och uppdrag

[...] *Det svenska samhällets internationalisering och den växande rörligheten över nationsgränserna ställer höga krav på människors förmåga att leva med och inse de värden som ligger i en kulturell mångfald. Medvetenhet om det egna och delaktighet i det gemensamma kulturarvet ger en trygg identitet som är viktig att utveckla, tillsammans med förmågan att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar. Skolan är en social och kulturell mötesplats som både har en möjlighet och ett ansvar för att stärka denna förmåga hos alla som arbetar där. [...]*

Skollagen kapitel 2 Elevhälsan

25 § För eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Skollagen kapitel 2

13 § Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken utbildning som krävs för att vara behörig att bedriva viss undervisning i skolväsendet. Lag (2011:189).

14 § Utöver lärare eller förskollärare som avses i 13 § får det i undervisningen i fritidshemmet och förskolan finnas annan personal med sådan utbildning eller erfarenhet att elevernas eller barnens utveckling och lärande främjas.

18 § Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska

1. vara lämplig att bedriva undervisningen, och
2. i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

En person som avses i första stycket får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. Detta gäller dock inte om undervisningen avser

1. modersmål,
2. yrkesämne i gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning för vuxna på gymnasial nivå, eller
3. individuella kurser eller orienteringskurser i kommunal vuxenutbildning. Lag (2011:189).

19 § Om en person som avses i 18 § ska användas för att bedriva undervisning under längre tid än sex månader, ska huvudmannen först fatta beslut om detta.

Skollagen kapitel 3 Studiehandledning på modersmålet

12 i § En nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan, grundsärskolan eller specialskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövt. Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Studiehandledningen får ges på elevens starkaste skolspråk, om det är ett annat än modersmålet. Förordning (2018:1303)

Skollagen kapitel 8 Modersmål i förskolan

10 § Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

Skolförordningen kapitel 5 Svenska som andraspråk

14 § Undervisning i svenska som andraspråk ska, om det behövs, anordnas för

- 1. elever som har ett annat språk än svenska som modersmål,*
- 2. elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet, och*
- 3. invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en vårdnadshavare.*

Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev.

15 § Undervisning i svenska som andraspråk ersätter undervisning i svenska.

Svenska som andraspråk får därutöver anordnas

- 1. som språkval i grundskolan och specialskolan,*
- 2. som elevens val, eller*
- 3. inom ramen för skolans val.*

Kursplan Lgr 11. Svenska som andraspråk – syfte

[...]Undervisning i ämnet svenska som andraspråk ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i och om det svenska språket. Genom undervisning ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt svenska tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och syften. Det innebär att eleverna genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära.[...]

Skollagen kapitel 10 Modersmålsundervisning

7 § En elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om

- 1. språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet, och*
- 2. eleven har grundläggande kunskaper i språket.*

Modersmålsundervisning i ett nationellt minoritetsspråk ska erbjudas även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om modersmålsundervisning. Sådana föreskrifter får innebära att modersmålsundervisning ska erbjudas i ett språk bara om ett visst antal elever önskar sådan undervisning i det språket.

Skolförordningen Modersmålsundervisning

10 kap. 7 §, 11 kap. 10 §, 12 kap. 7 § och 13 kap. 7 § skollagen (2010:800) finns grundläggande bestämmelser om huvudmannens skyldighet att erbjuda modersmålsundervisning. Huvudmannen är också skyldig att erbjuda elever som är adoptivbarn och har ett annat modersmål än svenska modersmålsundervisning, även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet.

Rektorn beslutar om en elevs modersmålsundervisning.

8 § Modersmålsundervisning får anordnas

- 1. som språkval i grundskolan och specialskolan,*
- 2. som elevens val,*
- 3. inom ramen för skolans val, eller*
- 4. utanför den garanterade undervisningstiden.*

9 § Modersmålsundervisning får inte omfatta mer än ett språk för en elev. En romsk elev som kommer från utlandet får dock ges modersmålsundervisning i två språk, om det finns särskilda skäl.

10 § En huvudman är skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett språk endast om

- 1. minst fem elever som ska erbjudas modersmålsundervisning i språket önskar sådan undervisning, och*
- 2. det finns en lämplig lärare.*

Första stycket 1 gäller inte nationella minoritetsspråk. Enligt 7 § språklagen (2009:600) är de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

11 § Om en elev ges modersmålsundervisning utanför den garanterade undervisningstiden, är huvudmannen skyldig att erbjuda eleven sådan undervisning sammanlagt högst sju läsår under elevens skoltid. Eleven ska dock erbjudas modersmålsundervisning under längre tid, om eleven har ett särskilt behov av sådan undervisning.

Begränsningen enligt första stycket gäller inte nationella minoritetsspråk eller ett nordiskt språk.

12 § En elev som får modersmålsundervisning får med den begränsning som anges i 11 § fortsätta att delta i undervisningen, även om språket skulle upphöra att vara dagligt umgängesspråk för eleven.

13 § Vid modersmålsundervisning i samiska ska den kursplan som gäller för ämnet samiska i sameskolan användas.

Kursplan Lgr 11 Modersmål

Undervisningen i ämnet ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i och om sitt modersmål. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sitt tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan utveckla sig i olika sammanhang och för skilda syften. Undervisningen ska bidra till att eleverna erövrar kunskaper om modersmålets uppbyggnad och blir medvetna om modersmålets betydelse för det egna lärandet i olika skolämnen.

Kompetensutveckling - Skollagen

34 § *Huvudmannen ska se till att personalen vid förskole- och skolenheterna ges möjligheter till kompetensutveckling.*

Huvudmannen ska se till att förskollärare, lärare och annan personal vid förskole- och skolenheterna har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Lpfö Förståelse och medmänsklighet

”Förskolan ska ta till vara och utveckla barnens förmåga till ansvarskänsla och social handlingsberedskap, så att solidaritet och tolerans tidigt grundläggs.

Förskolan ska uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten ska präglas av omsorg om individens välbefinnande och utveckling. Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra ska stödjas.

Den växande rörligheten över nationsgränserna skapar en kulturell mångfald i förskolan, som ger barnen möjligheter att grundlägga respekt och aktning för varje människa oavsett bakgrund.”